

ΕΤΟΣ Γ'.

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τύπος "Εκτος"

Συνδρομή Ιταλίας: 'Εν 'Ελλάδι: φρ. 10. ή τη διαδοχική φρ. 20.—Αἱ συνδρομαι ἔργονται ἀπὸ
Ιταλουπρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἰνε Ιταλία—Γραφεῖον τῆς Διεύθυνσεως: 'Οδός Σταδίου, 6.

15' Οκτωβρίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΗΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Εστια

Πλάνωτέρω διπογραφὴ τῆς ἐν τοῖς Ἀληπασικοῖς χρονικοῖς τοσοῦτον σπουδαίαν κατεχούσῃς θέσιν διαβοήτου ἐπὶ καλλονῇ καὶ συνέσει Βασιλικῆς ἐλήφθη ἐξ ἐπιστολῆς αὐτῆς, ἡς τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται εἰς χειράς του κ. Β. Δ. Ζάντου.

Σ. τ. Δ.

Κίτσος Κορταζῆς ἐκ τῶν προύχόντων τῆς κωμοπόλεως Πλεσσοβίτσας, ὑπῆρξεν διπατήρης διαβοήτου ἐπὶ καλλονῇ καὶ συνέσει Βασιλικῆς ἐλήφθη ἐξ ἐπιστολῆς αὐτῆς, ἡς τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται εἰς χειράς του κ. Β. Δ. Ζάντου.

Κίτσος Κορταζῆς ἐκ τῶν προύχόντων τῆς κωμοπόλεως Πλεσσοβίτσας, ὑπῆρξεν διπατήρης διαβοήτου ἐπὶ καλλονῇ καὶ συνέσει Βασιλικῆς ἐλήφθη ἐξ ἐπιστολῆς αὐτῆς, ἡς τὸ πρωτότυπον εὑρίσκεται εἰς χειράς του κ. Β. Δ. Ζάντου.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις Μαρίνα τις, ἐκ τῆς αὐτῆς κωμοπόλεως δρμωμένη, ἀντὶ μικρᾶς εὐεργεσίας ἔλαβε παρὰ τοῦ Ἀλῆ τὴν ἐντολὴν νὰ κλέψῃ καὶ τῷ παραδώσῃ τὴν ἐπταετὴ κόρην τοῦ Κίτσου, καὶ τὸ μιαρὸν γύναιον προσοικειωθὲν τῇ συζύγῳ τοῦ Κονταζῆ μυρία ἤρξατο νὰ τεκταίνεται πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ βδελυροῦ σχεδίου.

Ἀποθανόντος δέ τινος τῶν ἐν Φιλιάταις βέβηδων διπατήρης μετέβη μετὰ τῆς συνεύνου Ἀναστασίας, ὅπως συλληπηθῇ τὴν χήραν τοῦ ἀπελθόντος φίλου, καὶ κατὰ τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ ἡ Μερίνα παρκλαδοῦσσα δι' ἀπάτης εἰς τὴν ἔσω τῆς οἰκίαν τὴν Βασιλικὴν, ἔσπεισε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Σατράπην, διτις ἀποστείλας ἀμέσως εἰς δρισθέν τι μέρος ἵππους ταχυδρομικούς καὶ ἔνοπλον συνοδίαν, ἀπήγαγε τὸ κοράσιον.

Ἐπανελθὼν διπατήρης τῶν κατοίκων, ἐν δπλοῖς διατελούντων καὶ ὑπισχγουμένων ἐκδίκησιν, τὰ περὶ ἀπαγγωγῆς τῆς προσφιλοῦς αὐτῷ θυγατρὸς, περιηλθεν εἰς τοιαύτην ἀδημονίαν, ὃστε σχεδὸν παρεφρόνησε. Καὶ τὴν μὲν περιουσίαν κατηνάλωσεν ἀφειδῶς διανείμας αὐτὴν πρὸς πάντας ὅσοι ἐκμεταλλεύμενοι τὴν πατρικὴν στοργὴν ἐπηγγέλλοντο αὐτῷ τὴν ἀγάπητησιν τοῦ τέκνου, αὐτὸς δὲ κατεβληθεὶς

ὑπὸ τῆς λύπης ὥρυξε τάφον ἐν τῷ ὑπογείῳ τῆς οἰκίας, ἀπέβαλε τὸν δπλισμὸν, ἐξώσθη σχοινίον καὶ ἐν νηστείαις καὶ στερήσεσι διανυκτερεύων ἐπεκαλεῖτο τὴν Θεομήτορα ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου τῆς Βασιλικῆς.

Ἐκ τῶν ταλαιπωριῶν τούτων καὶ τοῦ ψυχικοῦ ἄλγους προσβληθεὶς ὑπὸ στηθικοῦ νοσήματος, ἀπεβίωσε μετ' ὀλίγον χωρὶς νὰ δυνηθῇ νὰ ἀσπασθῇ τὴν θυγατέρα. Καὶ τοι προσκληθεὶς πολλάκις ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ, οὐδέποτε ἔστερεξε νὰ συναντηθῇ μετὰ ἀσπόνδου ἐχθροῦ, τοῦ παραπτίου τῆς καταστροφῆς του. Ἀλλὰ περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου ἐνδώσας εἰς τὰς προτροπὰς τῶν συγγενῶν καὶ ητηθεὶς ὑπὸ τοῦ πρὸς τὴν θυγατέρα φίλτρου, μετέβη εἰς Ἰωάννινα, καὶ παρεστάθη ἐνώπιον τοῦ αἵμοχαροῦ Σατράπου. Ὁ Βεζύρης ἀφ' οὗ φιλοφρόνως τὸν ὑπεδέχθη, διανοούμενος βεβαίως τίνι τρόπῳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ παραμονῇ τοῦ θανάτου ἐδύνατο νὰ καταστήσῃ σκληροτέραν τὴν ἀγωνίαν, ἡρώητεν αὐτὸν ποίαν τινα χάριν ἦθελε νὰ τῷ ἀπονείμῃ πρὸς παραμυθίαν τῶν παθημάτων του. Ὁ δὲ Κίτσος δελεασθεὶς ὑπὸ τῆς ψευδοῦς ταύτης εὐνοίας, συντετριμμένος τὴν καρδίαν ἔπεισε κατὰ γῆς γονυπετής καὶ ἀνεβόησε δακρύων· «Τὰ μάτια μου! Τὸ φῶς μου! Τὸ παιδί μου!» Τότε ἐμβλέψας δι' Ἀλῆς μειδιῶν πρὸς τὸν γέροντα τῷ ἡρυγήθη ἀποτόμως καὶ μόνον τῷ ἐπέτρεψε νὰ ἴδῃ μακρόθεν, ἀνὴ ἦθελε, τὸ περιπόθητον τέκνον.

Εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι δι' Ἀλῆς, δι' ἀνήμερος ἐκεῖνος λύκος, ἡγάπησε τὴν Βασιλικὴν μόλις παραδοθεῖσαν εἰς χειράς του, εἴτε διότι προησθάνετο ποιὸν εὐώδεστατον ἀνθος ἔμελλε νὰ ἐκφανισθῇ ἐκ τοῦ κάλυκος ἐκείνου, εἴτε διότι ἀπ' ἀρχῆς τὸν κατεγοήθευσεν ἡ ἔμφυτος ἀφέλεια τῆς ἐπταετοῦ παρθένου. Διὸ καὶ ἐπειράτη παντὶ σθένει νὰ ὑπεριγκήσῃ διὰ τῶν περιθάλψεων τὴν πρὸς αὐτὸν ἀμειλικτὸν ἀντιπάθειαν τοῦ κορασίου.

Ἡμέραν τινα ἡ Βασιλικὴ ἐπισκεπτομένη τὰς κρύπτας τῶν σεραγίων εὑρεν ἐν τινι γωνίᾳ τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος καὶ λαβοῦσα αὐτὴν ἐδραμε καὶ προσπεσοῦσα τῷ Ἀλῆ ἐξητήσατο τὴν χάριν ἵνα ἐν τῷ ἴδιῳ θαλάμῳ καταθέσῃ τὸ παρόγορον εὐρημα. Ὁ Βεζύρης ἐπαινέσας τὸν θρησκευτικὸν αὐτῆς ζῆλον, ἔστερεξε προθύμως, καὶ οὕτω χάριν τῆς Βασιλικῆς ἐν αὐτῇ τῇ φωλεξ

τοῦ θηρίου κατηρτίσθη πολύτιμον προσευκτήριον, όπου πολλάκις καὶ τὸ ἀνθρωπόμορφον ἔκεινο τέρας ἐν ταῖς μεγάλαις αὐτοῦ δυσχερείαις προσήρχετο ἵκετεύων.

Δεκαπενταετὴ ἥδη ἐνυμφεύθη αὐτὴν δ' Ἀλῆς κατὰ τὸ δῆμον πανικὸν θρήσκευμα καὶ ἔκτοτε τὴν ἡγάπησε μανιαδῶς, καὶ τοι γέρων. Οὐδεμία δὲ ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι εἰς τὴν μεγάλην ἐπιβροὴν αὐτῆς ἐπὶ τὴν ψυχὴν τοῦ τυράννου πρέπει ν' ἀποδοθῇ ἢ σωτηρίᾳ πολλῶν.

'Αλλ' ὅσον δ' Βεζύρης ἡγάπα τὴν Βασιλικὴν τόσον ἐμίσει τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Γεώργιον Κίτσον, τὸν ὄντως μεγαλοπερεπῆ καὶ ὀραιότατον ὀπλαρχηγὸν τῆς Πλεσσοβίτσας, τὸν διὰ τῆς ἀγδρίας αὐτοῦ ἀπαθανάτισαν μετὰ ταῦτα τὴν αἱματόφυρτον τοῦ Μεσολογγίου Λουνέταν. Μὴ ἀνεχόμενος δ' ζηλότυπος Σατράπης τὴν ὑπεροχὴν ἦν ἀπήλαυνεν ἐν τῇ αὐλῇ τῶν Ἰωαννίνων ὡς γυναικάδελφος αὐτοῦ, ἀπεφάσισε νὰ τὸν δολοφονήσῃ καὶ πρῶτον ἐπεχείρησε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ μελετωμένου κακουργήματος προπαρασκευάσας διὰ κωνίου φύλλα νικοτιανῆς, ἀλλ' ἀπέτυχε, εἰδοποιηθέντος τοῦ Κίτσου ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Κωλέττου¹ ὑστερον προσεκάλεσεν αὐτὸν εἰς μέγα τι κυνηγέσιον καὶ διέταξε δόνο ἐκ τῶν πιστῶν δημίων νὰ πυροβολήσωσι κατ' αὐτοῦ. 'Ἐν τῇ δευτέρᾳ ταύτῃ ἀποπείρα ἐπληγώθη βαρέως δ' Κίτσος καὶ ἥθελεν ἵσως ἀποθάνη νοσηλευόμενος ὑπὸ τῶν ἱατρῶν τοῦ Ἀλῆ, ἀν δὲ Βασιλικὴ ἐπὶ τῷ ἀπαισιώ ἀκούσματι δὲν ἀπήτει τὴν ἱασίν του καὶ ἀν δὲν κατετρόμαζε τὸν Ἀλῆν διὰ τῆς ἀπειλῆς ὅτι ἥθελεν αὐτοχειριαζομένη συναποθάνη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ. 'Ἐντρομος δ' Ἀλῆς οὐ μόνον ἐφρόντισε νὰ ἀναβάσῃ τὴν σωτηρίαν τοῦ τραυματίου εἰς τὸν ἴκανωτερον τῶν χειρουργῶν του, ἀλλὰ καὶ αὐτοπροσώπως ἐπετήρει τὴν θεραπείαν πρὸς ἔξιλασμὸν τῆς προσφιλοῦς συζύγου.

Οὕτω διῆλθε τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ βίου του τυμβογέρων ἥδη δ' Ἀλῆς² κατὰ δὲ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐπιζησάντων προκύπτει ὅτι ἀπέναντι τῆς φοβερᾶς μεταβολῆς τῆς τύχης, τῆς προδοσίας τῶν τέκνων του, τῆς λιποταξίας τῶν διασηριωτέρων ὀπλαρχηγῶν του, τῆς ἐπικειμένης τιμωρίας τῶν κακουργημάτων του, δταν κατέκλινε τὸ πολιόν καὶ θυελλῶδες μέτωπον ἐπὶ τῶν ἀδρῶν γονάτων τῆς Βασιλικῆς, πάραυτα ἐλίησμον τὰ πάντα καὶ παρεδίδετο εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ὑπνου, ὡς ἀν ἐπίστευεν ἀδύνατον τὴν καταστροφὴν ἐν τοῖς κόλποις τοιούτου παραδεῖσου.

"Γιστερον δὲ ὅτε ἀπεκλείσθη ἐν τῇ λίμνῃ τῶν Ἰωαννίνων καὶ ἔβλεπε προσεγγίζοντα τὸν ἀναπόφευκτον ὅλεθρον, ἐν ᾧ τὴν ἀκαταδάμαστον αὐτοῦ ψυχὴν δὲν κατέβαλεν δέ τοι θανάτου, τὸν κατεσπάρακτεν ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Βασιλικὴ ἔμελλε νὰ περιέλθῃ εἰς γείρας τῶν ἔχθρῶν του. "Οθεν ἐν τῇ ἀπογνώσει αὐτοῦ, προσκαλέσας τὸν

Αθανάσιον Βάγιαν ἐνετείλατο νὰ φονεύσῃ τὴν γυναῖκα ἐάν ποτε ὡς ἐκ τῶν περιπετειῶν τοῦ πολέμου ἥθελεν ἰδεῖ αὐτὸν ζωγρηθέντα ἢ πεσόντα ὑπὸ τὸ ἔιρος τῶν πολεμίων.

"Οτε λοιπὸν δ' Ἀλῆς θανατόμως πληγεὶς ἀπήτησε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐντολῆς, ἐξελθὼν δ' Βάγιας τοῦ δωματίου ἔνθα ἐν τῷ ἴδιῳ αἴματι ἐκυλίετο ἥδη δὲ ἀγωνιῶν λέων, ἐπυροβόλησεν ἀσκόπως καὶ ἐπανακάμψας ἀνήγγειλε πρὸς τὸν θυήσκοντα τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ τελευταίον πόθου του. Τότε ἐπὶ τῶν ωχρῶν χειλέων του ἐπήγνθισεν ἔσχατον μισθίαμα καὶ χαίρουσα ἐξεδήμησεν ἡ ἀγρία αὐτοῦ ψυχή.

Η Βασιλικὴ αἰχμαλωτισθεῖσα ἐπέμφθη εἰς Κωνσταντινούπολιν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ της Σίμου βέη, καὶ ἐκεῖθεν ἐξωρίσθη εἰς Προύσσαν. Κατὰ δὲ τὸ 1830 ἐλευθερωθεῖσα ἥλθεν εἰς Μεσολογγίου καὶ κατόψησεν ἐν τῇ κωμοπόλει Κατοχῆ, δόποθεν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ, καταβληθεῖσα ὑπὸ τῆς λύπης καὶ ἀσθενήσασα βαρέως μετέστη ἐπὶ θεραπείᾳ εἰς Αίτωλικόν, ἔνθα καὶ κατέλυσε τὸν βίον ἐν ἔτει 1835.

Διὰ τῆς προστασίας τῆς Βασιλικῆς πολλοὶ πολλάκις ἐσώθησαν τῶν κινδύνευσάντων χριστιανῶν.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΙΑΛΩΡΙΤΗΣ.

ΟΛΙΒΕΡ ΤΟΥΙΣΤ

Ἐκ τῶν τοῦ Καρόλου Δικενς.

Συνέγειται ἐδὲ σελ. 641.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'

Tί ἀπέγινεν δ' Ὁλιβερ μετὰ τὴν ἀρπαγὴν αὐτοῦ.

'Αφ' οὗ διέτρεξαν πολλὰς στενάς ὁδοὺς καὶ σκολιούς διαδρόμους, δ' Σάικς, ἡ Νάνσυ καὶ δ' Ὁλιβερ ἔφθασαν εἰς μικράν τινα πλατεῖαν, ἥτις ἐκ φραγμῶν τινῶν καὶ ποιμνιοσταχίων ἐφανίνετο ὅτι ἡτο τόπος ἀγορᾶς βοσκημάτων. Ἐκεῖ δὲ Σάικς ἔβράδυνε τὸ βῆμα, διότι ἡ νεανίς δὲν ἥδυνατο νὰ ἔχακολουθήσῃ ἐπὶ πλέον δρομαίων τρέχουσαν στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν Ὁλιβερ, εἰπεν αὐτῷ ἀποτόμως νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τῆς Νάνσυ.

"Μὲ ἀκούεις; " προσέθηκε μετ' δρυγῆς, βλέπων δὲ τὸ Ὁλιβερ ἐδίσταξε καὶ παρετήρει πέριξ αὐτοῦ.

Εύρισκοντο εἰς μέρος σκοτεινὸν, οὐδεὶς ἐκεῖθεν διέβαινε, ὥστε δὲ Ὁλιβερ κατενόσησε πληρέστατα ὅτι πᾶσα ἀντίστασις ἡτο ἀδύνατος· ἔτεινε τὴν χεῖρα τῇ Νάνσυ, ἥτις ἔσφιγξεν αὐτὴν ἰσχυρῶς.

"Δός μου τὸ ἄλλο, εἶπεν δὲ Σάικς· ἐδῶ, Τούρκοι!

"Ο κύων ἤγειρε τὴν κεφαλὴν κυνζῶν.

"Ἐλα, παλληκαρῆ μου, προσέθηκεν δὲ Σάικς, ἐπιθεὶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ τοῦ Ὁλιβερ καὶ φρικώδη ἐκτόξεύσας βλασφημίαν, λέξιν βγάλη, σὲ θέλω, ἀπάνω του· ἐκατάλαβες;